

Vlaams
Parlement

vergadering **C215 – ECO26**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 28 april 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over buurtsupermarkten - 1441 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over grote winkelprojecten - 1550 (2010-2011)	8
Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de opvolging van de Small Business Act - 1561 (2010-2011)	10
Vraag om uitleg van de heer Filip Watteeuw tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het gebrek aan inzicht in bedrijfseconomische gegevens en bedrijfsvoering bij sommige ondernemers - 1698 (2010-2011)	15
Vraag om uitleg van de heer Boudewijn Bouckaert tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de ontmoeting van de Europese commissaris voor Interne Markt en Diensten met Belgische topambtenaren en met sociaal-economische gesprekspartners op vrijdag 11 maart 2011 - 1755 (2010-2011)	19
Vraag om uitleg van de heer Johan Deckmyn tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over compensatie van ondernemers die economische schade lijden door het in gebreke blijven van de overheid - 1825 (2010-2011)	22

■

Waarnemend voorzitter: de heer Matthias Diependaele, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over buurtsupermarkten - 1441 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Voorzitter, minister-president, collega's, buurtsupermarkten maken 40 procent uit van de totale Europese voedingshandel. De laatste 20 jaar is hun aandeel verminderd van 60 naar 40 procent.

Vertegenwoordigers van de buurtsupermarkten uit zeven Europese lidstaten zaten onlangs samen met Europarlementsleden. Ze vragen meer aandacht voor deze buurtsupermarkten. Nu ligt de focus te veel op het commerciële aspect, te weinig op het gediversifieerd winkellandschap. Buurtsupermarkten stellen relatief meer plaatselijk personeel tewerk, bevorderen het sociaal contact en hebben mobiliteits- en ecologische troeven. Deze buurtsupermarkten kunnen moeilijk op tegen de dumpingprijzen, koppelverkoop en andere lokpraktijken van de grote ketens.

Europa moet op zoek naar een evenwichtig en duurzaam winkelbeleid. Daartoe startte de Europese Commissie een 'Retail market monitoring report', een onderzoek naar de noden van de Europese supermarkten. Men wil een nieuw evenwicht tussen efficiëntie en 'eerlijke concurrentie', een duurzaam winkelaanbod. De buurtsupermarkten vrezen dat in deze studie te weinig rekening zal worden gehouden met hun specifieke noden.

Minister-president, hoe staat u tegenover het huidige Europese winkelbeleid? Hebt u weet van de bijeenkomst van vertegenwoordigers van de buurtsupermarkten uit zeven Europese lidstaten? Zijn er bepaalde resultaten uit de bijeenkomst gekomen die relevant kunnen zijn voor de winkelnota waar uw diensten mee bezig zijn? Hebt u weet van besluiten voortkomend uit het 'Retail market monitoring report'? Hoe kunt u die resultaten toetsen aan het supermarktbeleid in Vlaanderen en toetsen aan de winkelnota waar uw diensten mee bezig zijn?

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Voorzitter, minister-president, collega's, men moet een beetje voorzichtig zijn, want wat is een buurtsupermarkt? De vele internationale filiaalbedrijven – en Colruyt is dan toevallig een Belgisch, maar er zijn er ook andere – zijn een format van buurtsupermarkten. De gemiddelde verkoopsoppervlakte van bijvoorbeeld Aldi schommelt rond 670 vierkante meter. Carrefour vervult met GB Partners de rol van buurtsupermarkt.

We moeten dus voorzichtig zijn in de analyse. We kunnen misschien beter nagaan wie er een zelfstandige eigenaar is en wie een deel van een winkelketen, wetende dat Jo Colruyt zaliger, de vader van Jef Colruyt, ook heel kleinschalig is begonnen.

Er zijn twee vragen. Voelen we er ons comfortabel bij dat een buurtwinkel geëxploiteerd wordt door een grote groep, maar door het aankoopvoordeel is dat bijna onvermijdelijk? Spar was lange tijd een vereniging van enkel zelfstandigen die enkel betaalden voor het logo. Vandaag zijn er maar twee exploitanten meer die de masterfranchise van Spar hebben: Colruyt en Lambrechts.

De zuiver zelfstandige buurtsupermarkt is gemarginaliseerd, behalve als het gaat over de zeer gespecialiseerde winkels. Ik wil toch oproepen om te nuanceren. Het exploiteren van winkels kun je politiek niet sturen. De evolutie van de markt is de evolutie van de markt: zoals er delokalisatie is van bepaalde activiteiten, is er ook concentratie van bepaalde activiteiten.

Daarom wil ik oproepen om die nuancering mee in de vraagstelling op te nemen en vooral te onderzoeken welk format het best past in welk stadsdeel, eerder dan wie de winkel exploiteert.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik kan verwijzen naar het verslag van de commissie waarin het ging over de problematiek van kleine levensmiddelenbuurtwinkels. Er zijn tendenzen waar te nemen. Ook grote winkelbedrijven vestigen kleinere winkels in de stad en op het platteland.

Ik heb begrepen dat mevrouw Fournier vooral vraagt hoe het nu zit met de buurtsupermarkten en buurtwinkels, los van het feit of ze in franchise of in een groter geheel worden uitgebaat. Mevrouw Fournier, u hebt al verwezen naar het 'Retail market monitoring report', dat door de Europese Commissie werd aangenomen in juli 2010. Het is waarschijnlijk toevallig dat de Vlaamse Regering in diezelfde maand ook de startnota 'Winkelen in Vlaanderen' heeft goedgekeurd, waarover heel wat enthousiasme was en is. Het 'Retail market monitoring report' was op dat moment slechts een stap op weg naar eventuele maatregelen, op te nemen in de aangepaste Single Market Act. De Commissie kijkt naar de detailhandel vanuit de heel specifieke bedoeling om de interne markt beter te doen functioneren. In het najaar van 2010 werd ook nog een publieke consultatie georganiseerd, waarbij overheden, bedrijven maar ook burgers hun visie konden geven over wat prioriteit moest krijgen in de beleidsmaatregelen van de Commissie als respons op het rapport.

Het rapport werd ook besproken in de IMCO-commissie (Interne markt en consumentenbescherming) van het Europees Parlement. De rapporteur, mevrouw Bildt, heeft haar ontwerp-resolutie in maart gepubliceerd en de plenaire behandeling in het Europees Parlement vindt plaats voor eind juni 2011.

Voor het Europese winkelbeleid is het dus nog even afwachten. Er is wel progressie.

Het belang dat Europa aan de sector van de detailhandel hecht, kunnen we alleen maar bijtreden. De inleiding van de startnota laat zien dat we ook in Vlaanderen tot de conclusie gekomen waren dat de detailhandel economisch heel belangrijk is en ondersteuning verdient. De impact van Europa op de sector mag trouwens niet onderschat worden. De invloed van Europa op domeinen als btw, consumentenbescherming of milieuvoorschriften is daarvoor zeer groot. Dat initiatief vanuit Europa juich ik dus zeer sterk toe. We zullen dat van zeer nabij blijven volgen. Dat geldt ook voor het debat in het Europees Parlement van eind juni.

De bijeenkomst waarnaar u verwijst, was georganiseerd door de beroepsorganisatie Buurtsuper.be. Ik was daarop spijtig niet uitgenodigd. Ik denk niet dat het de bedoeling was dat ik, indien ik wel was uitgenodigd, er naartoe zou zijn gegaan. Ik heb gelezen dat verschillende beroepsorganisaties van oordeel zijn dat de focus van het Europese beleid te sterk op economische efficiëntie zal liggen, zonder oog voor duurzaamheidsaspecten of de maatschappelijke rol van detailhandel.

Ik was niet aanwezig op het overleg. We moeten nagaan wat de volgende stappen en resultaten zijn. De aandacht die gevraagd wordt voor de leefbaarheid van stads- en dorpskernen en de rol die winkels daarin spelen, de vraag om ook niet blind te zijn voor de negatieve aspecten van de polarisatie tussen kern en periferie op het vlak van mobiliteit, verminderde beschikbaarheid van basisproducten voor wie minder mobiel is, leegstand enzovoort sluiten sterk aan bij het streven naar het herstel van de harmonie tussen kern en periferie in de startnota.

Het 'Retail market monitoring report' identificeerde enkele thema's met potentieel negatieve impact op een meer efficiënte detailhandel, zoals: verminderde beschikbaarheid van winkels met basisgoederen in de nabije omgeving, schaarse vergelijkende prijsinformatie over producten die buiten de lokale of nationale markt aangeboden worden, trage groei van e-

commerce, de geringe transparantie van allerlei kwaliteitslabels, het niet naar behoren functioneren van de arbeidsmarkt in de retailsector, de zeer gedifferentieerde aanpak voor een milieuvriendelijkere detailhandel in de verschillende lidstaten. Zoals u weet, kunt u dit rapport terugvinden op de website van de Europese Commissie.

Ik moet vaststellen dat in de definitieve versie van de Single Market Act, die recent door de Commissie aanvaard werd, behalve over het aanmoedigen van grensoverschrijdende elektronische handel, weinig terug te vinden is dat refereert aan de conclusies van het 'Retail market monitoring report'. Ik weet op dit ogenblik niet of en hoe de commissie bepaalde elementen uit dat rapport zal concretiseren. De bezorgdheid over de afnemende keuzevrijheid voor de consument door het verdwijnen van heel wat winkels in landelijke gebieden en in sommige kernen strookt met de winkelnota. Die bezorgdheid deel ik ook.

Verder wordt in die ontwerpresolutie aan de Commissie gevraagd om een uitgebreid Europees actieplan voor de handels- en distributiemarkt voor te bereiden en tegelijk worden de detailhandelaars zelf, net als de leveranciers uit de branche, opgeroepen tot een open en constructieve dialoog om tot praktische oplossingen te komen. Dat laatste is een aanpak die we ook in Vlaanderen in opvolging van de startnota 'Winkelen in Vlaanderen' gehanteerd hebben met het stakeholdersplatform Detailhandel.

Ten slotte wil ik er nog op wijzen dat we binnen het project 'Ondernemersvriendelijke gemeente' ook inzetten op buurtwinkels, nabijheid en e-commerce. Daarnaast stelt de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) de praktijkgids 'Buurtwinkels in een landelijke omgeving' ter beschikking van lokale besturen.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Minister-president, ik dank u voor het uitgebreid antwoord.

Mijnheer Sabbe, het grootste probleem en mijn grootste zorg is de leegloop van de stadskernen. De invulling kan eventueel gebeuren door franchise- of zelfstandige winkels. We moeten daar zeker voor openstaan en er ons bewust van zijn dat er meer en meer franchisewinkels in de stadskernen kunnen en zullen komen.

Er zal in de toekomst, als er nog zelfstandige winkels blijven bestaan, echter ook wel nood zijn aan commerciële samenwerking. Het zal immers moeilijk zijn om als kleine zelfstandige nog leefbaar of economisch haalbaar te blijven. Minister-president, u hebt daar ook op geantwoord. Ik kijk uit naar de debatten in het Europees Parlement over deze problematiek. Ik zal die zeker nauwgezet volgen.

Ik wil even terugkomen op de winkelnota. U hebt al diverse initiatieven genomen. U hebt die ook opgesomd. Zo is er onder meer het handelspandenfonds en zijn er de ondernemende gemeenten. De stad Menen heeft aan de beide meegedaan. We hebben een project ingediend. Als stad proberen we mee te doen aan al die projecten en zo ook ons handelscentrum te promoten. Ik ben naast schepen van Middenstand ook schepen van Mobiliteit.

Een van de belangrijkste pijlers van heel het winkelbeleid is het parkeerbeleid. In de meeste steden is er een betalend systeem in de kernen. Ook bij ons is dat zo. Dat is goed voor de rotatie. Wel kampen we met een tekort aan parkeerplaatsen voor langparkeren. In een stad als Menen is het niet altijd evident om gronden te kunnen benutten om een parking aan te leggen. Daarom wil ik een oproep doen. Kunt u onderzoeken of het eventueel mogelijk is om, binnen alle subsidies die u geeft voor ondernemende gemeenten en dergelijke initiatieven, gemeenten en steden te ondersteunen bij hun parkeerbeleid, bij het aanleggen van parkings voor langparkeren? Ik heb het dan wel over steden als Menen. In Kortrijk en Roeselare is dat misschien anders, omdat daar wordt gewerkt met een privéfirma. Dat kan een betalend systeem zijn. Voor steden als Menen is dat niet zo evident. Kunt u nadenken over eventuele projecten met betrekking tot langparkeren aan de stadsrand?

Ik verwijs eveneens naar het artikel van deze ochtend in de krant over de enquête met betrekking tot ruimtelijke ordening. Eén element daarin verontrust me, een ander verheugt me. Zo vind ik het verontrustend dat 62 procent van de ondervraagde personen vindt dat de stadscentra autovrij moeten zijn. Ik zie mijn collega van Groen! knikken, maar ik heb daar wel problemen mee. Misschien is dat minder een probleem voor Gent en Antwerpen, maar ik hoop dat dit niet voor alle stadskernen geldt. Menen telt 32.000 à 33.000 inwoners. Als we onze stadskern autovrij maken, zal dit nog een groter probleem vormen voor de kleine zelfstandige of de gewone zelfstandige die zich wil vestigen in de stadskern. Ook bleek uit de enquête dat 42 procent tegen lintbebouwing is. Nu, ik heb die enquête nog niet helemaal gelezen. Ik heb dat deze ochtend slechts even doorgenomen. Het benieuwt me wat er nog zoal in staat. Dat zijn echter twee tegenstrijdige berichten. Minister-president, kunt u uw visie geven op deze twee punten, of misschien over die enquête in het algemeen?

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Als men de stadskern wil versterken, dan moet men natuurlijk de toegankelijkheid van die kern verzekeren. Dat is een van de opmerkingen die we hebben geformuleerd naar aanleiding van de winkelnota. Ondergrondse parkings zijn daar één element van, maar het gaat ook over de toegankelijkheid van die parkeerplaatsen. Die moeten vrij centraal liggen. Vlamingen, net als de meeste Europeanen, zijn vrij lui als het gaat over de afstand die ze willen afleggen tussen de parkeerplaats en de plaats waar ze winkelen. Ik neem het voorbeeld van Gent, met de parking onder de Kouter. Goed, die sluit vrij snel aan op de Veldstraat, maar dat is niet zo in alle gevallen. In Kortrijk, bijvoorbeeld, vonden veel klanten destijds de parking onder het Schouwburgplein al te ver van de Lange Steenstraat. Daarom heeft het winkelcentrum K in Kortrijk een parking net onder het centrum gemaakt. Voor de start van K in Kortrijk was er die ondergrondse parking onder het Schouwburgplein, en was de Lange Steenstraat dé winkelstraat.

Men moet er dus voor zorgen dat de parking voldoende dicht is bij de plaats waar de commerciële activiteit plaatsvindt. Daarbij kan de lokale overheid uiteraard een rol spelen. Er is natuurlijk het punt van de toegankelijkheid. Ter zake gaan de Vlaamse en de lokale overheid hand in hand. Ik blijf dat herhalen. Dat betekent natuurlijk dat heel het beleid van 30 kilometerzones, verkeersdrempels en dergelijke meer moet worden bekeken.

Wie een aangename stadskern wil, waar het leuk vertoeven is en waar weinig wagens zijn, die moet er immers wel voor zorgen dat iedereen vrij vlot die kern kan bereiken. In bepaalde steden staat men nu van de afrit van de autosnelweg tot aan de parking in kwestie in de file. Dat heeft geen zin. Enkel en alleen dan zal de kern worden versterkt, als men een park-and-ridepolitiek toelaat, waarbij commerciële activiteiten in de stad meteen gepaard gaan met een optimale toegankelijkheid en men de steden niet bezaait met verkeersdrempels en andere hindernissen. Ik heb liever dat men consequent veilige fietspaden aanlegt, zodat er plaats is voor fietsers, in plaats van dat fietsers ofwel op het trottoir moeten rijden ofwel tussen de verkeersdrempels en de bus worden geplet.

Zo consequent moeten we dan wel zijn. Men kan niet willen dat er commerciële activiteiten in het centrum worden gecreëerd, als men tegelijk niet consequent is in de uitvoering ervan.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Het verbaast me wat dat de heer Sabbe er eigenlijk in berust dat de gemiddelde Vlaming blijkbaar vrij lui is als het gaat over parkeren en de afstand die hij wil afleggen om te winkelen. Ik stel vast dat hij gisteren probleemloos stelde dat mensen heel ver moeten gaan werken, in andere streken. Dat is allemaal geen probleem, maar als het gaat over het te voet afleggen van 300 of 400 meter, dan is dat blijkbaar te veel.

Mijnheer Sabbe, u hebt gelijk op één punt: het gaat over toegankelijkheid. Alleen is het natuurlijk de vraag hoe we die toegankelijkheid realiseren. Er is meer mogelijk, onder meer door een goede ruimtelijke ordening en het vermijden van lintbebouwing, dan alleen maar het

voorzien in parkeergarages en de toegankelijkheid met de wagen. Ik stel vast dat in Gent, maar ook in andere steden, zoals Kortrijk, er heel veel protest was toen de eerste verkeersvrije straat werd georganiseerd. Altijd is er protest. Ik stel echter vast dat men nadien altijd zegt dat dit een meerwaarde is geweest.

Mevrouw Martine Fournier: Het wordt misschien iets te concreet. Over Kortrijk en Roeselare zouden we trouwens een heel debat kunnen voeren, maar het is wel zo dat de Lange Steenstraat in Kortrijk, een autovrije straat, bij momenten echt geen denderend succes was. Het centrum is nu weer wat opgebloeid dankzij K in Kortrijk, een heel mooi initiatief.

In Roeselare is het moeilijk om in de stad te geraken, maar het lukt en men kan parkeren in de hoofdstraat. In vergelijking zijn er redelijk veel mensen die moeite hebben om in Kortrijk te geraken omdat het om een autovrije straat gaat. Een autovrije straat implementeren in elke stad lijkt me geen goed toekomstbeeld.

De heer Filip Watteeuw: We moeten werken op maat.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Voorzitter, ik kan het niet nalaten om een goed voorbeeld uit Antwerpen te geven. Het is normaal dat zelfstandigen altijd eerst heel wantrouwig staan tegenover het verkeersvrij maken van een straat omdat ze vrezen dat hun klanten de winkels niet zullen bereiken, maar het beste succesverhaal wat dit betreft, is toch wel de Meir. Het is één van de beste winkelstraten. Toen de straat verkeersvrij werd gemaakt, was dat ook een groot probleem.

Mijnheer Sabbe, u hebt gelijk dat de toegankelijkheid belangrijk is, maar dat wil niet altijd zeggen dat men met de wagen tot bij de winkel rijdt. U had het daarna ook over fietspaden en daarover hebt u gelijk. Ook de park-and-ridezones zijn belangrijk, niet in de stad, maar buiten de stad, samen met een goede verbinding van het openbare vervoer. Dat is de toekomst.

En, mevrouw Fournier, u hoeft echt geen schrik te hebben van verkeersvrije straten.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Ik heb niets tegen openbaar vervoer – behoudens als het niet op tijd is – maar natuurlijk moet er ook parkeergelegenheid gecreëerd worden, zodat men makkelijk op de trein kan wachten. We kunnen er natuurlijk niet zoals op het einde van de 19e en het begin van de 20e eeuw voor zorgen dat alle deelgemeenten met de trein bereikbaar zijn. Dat is nu niet meer zo en dat is begrijpelijk, maar men moet zijn wagen wel kwijt kunnen aan het station waar men de trein wenst te nemen.

Ik verwijs ook naar het punt inzake mobiliteit waar ik het gisteren over had. Industriezones hebben gelukkig niet hetzelfde nadeel als de winkelstraten, en natuurlijk zijn er heel weinig drempels op weg naar de industriezones.

Mijnheer Watteeuw, hoe dan ook blijf ik bij mijn standpunt dat als we de combinatie willen verwezenlijken, we ervoor moeten zorgen dat de vele middelen die u opsomt, ook functioneren en een aanvaardbare bereikbaarheid toelaten. Dat is de essentie. Als we daar samen aan werken, kunnen we leuke dingen doen. Een eenzijdig beleid op het vlak van verkeer, mijn grote bemerking bij de Winkelnota, zal er zeker niet toe leiden dat de handel zal investeren in de stadskernen.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Ik wil nog opmerken dat er een groot verschil is tussen steden als Gent en Antwerpen, en een stad als Menen van 32.000 inwoners. Een kleine stad vergt een andere benadering.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteuw: Mevrouw Fournier, wat u zegt, is juist: zulke zaken moeten op maat gemaakt worden. Wat in Gent werkt, zal niet per definitie ook in Menen werken, dat is duidelijk. Maar we mogen er ook niet te snel van uitgaan dat er niets mogelijk is in een stad van 30.000 inwoners. In het buitenland zijn er steden van 50.000 à 60.000 inwoners die een vrij groot verkeersvrij gebied hebben. Zo zijn er in Italië heel veel steden met een vrij groot autovrij gebied. Dat werkt en de winkeliers zijn er tevreden over. We moeten op maat werken, en voor Menen zal een andere oplossing nodig zijn dan voor Gent of Antwerpen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, dit is een heel interessant debat. U moet eens bekijken waar de discussie over de enquête die deze morgen werd vrijgegeven, verder kan plaatsvinden, hier of in een andere commissie. Een van de vragen daarin was: “Wat is uw ideale stad in 2050?” Daarbij komen verschillende elementen en praktische bezwaren aan bod. 2050 ligt natuurlijk wat verder van ons af dan 2020, maar ik meen dat het interessant is om de enquête te bekijken en die daarna te bespreken in deze of in een andere commissie.

Ik heb tijdens de toelichting van de winkelnota onderstreept dat het mobiliteitsbeleid een belangrijk element is om het winkelbeleid alle kansen te geven in alle steden en gemeenten die Vlaanderen rijk is. Natuurlijk is dat mobiliteitsbeleid voor een groot deel de bevoegdheid van de gemeenten en de steden. Zij moeten met veel wijsheid handelen en daarbij evenwicht en maatwerk zoeken.

Ik heb het ook gehad over een ‘level playing field’, zeker voor wat het parkeren betreft, tussen het parkeren buiten de stad bij grote winkelcentra versus de mogelijkheden om de wagen kwijt te geraken in de stadskernen. Dat ‘level playing field’ moet goed in de gaten worden gehouden, want anders zullen mensen altijd de stadskernen vermijden omdat het makkelijker is om naar een winkelcentrum te rijden waar men de wagen kwijtraakt zonder ook maar één euro te betalen.

Mevrouw Fournier, dit debat is zeker nog niet ten einde. Ook met de projecten proberen we te stimuleren dat men hier verder concreet mee bezig is. U vraagt dat specifiek het langparkeren zou worden meegenomen. Ik zal dat zeker doen, ook in de pilootprojecten die kunnen worden ingestuurd naar aanleiding van de oproep.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over grote winkelprojecten - 1550 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Voorzitter, minister, deze vraag sluit in feite nauw aan bij de eerste. Deze vraag gaat specifiek over de Auchan in het Franse Roncq, op 10 kilometer van Menen. Roncq ligt dus dichterbij Menen dan Kortrijk. Auchan, een bestaand winkelconcern, zal een uitbreiding doen met 45.000 vierkante meter commerciële ruimte.

Er zijn afspraken tussen de gewesten hier in België, maar ik vroeg me af of er ook afspraken zijn tussen Vlaanderen en Frankrijk. Wij kunnen immers wel een heel goed winkelbeleid voeren in Vlaanderen, maar als op 10 kilometer van een grensstad een winkel uitbreidt met 45.000 vierkante meter, een winkel waar 20 procent van de kopers Belgen zijn – dat zijn 1 tot 1,4 miljoen Belgische bezoekers per jaar –, dan is dat een beetje angstaanjagend voor de zelfstandigen. Mijn vraag is of er overleg is tussen Vlaanderen en Frankrijk over die grote winkelprojecten.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Een bijkomend probleem is de fiscale wetgeving in België. In Frankrijk zijn er geen accijnzen op bier, wijn, water en frisdrank. Dat heeft een invloed. Auchan ligt al vlak bij de grens. Een nieuw project op zo'n 6 à 7 kilometer rijden zal dan ook invloed hebben, zeker wat levensmiddelen betreft. Bovendien liggen de lonen in de retail in Frankrijk 30 procent lager dan bij ons. Ook dat zal een invloed hebben op het commercieel weefsel van de grensstreek. Menen zal daar zeker door getroffen worden. We kunnen natuurlijk ook een retorische vraag stellen. Het vergunningenbeleid in Frankrijk is heel wat gemakkelijker dan dat in Vlaanderen. Met een aangepast vergunningenbeleid had de inplanting misschien eerder aan onze kant van de grens plaatsgevonden.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Op een retorische vraag hoeft er geen antwoord te komen.

Deze problematiek is ruimer, alsook de vraag naar het Europees beleid om ervoor te zorgen dat er geen cutthroat competition bestaat, zeker in de grensgebieden waar dit heel gevoelig ligt.

Er is naar aanleiding van dit dossier geen overleg geweest met mijn Franse ambtgenoot. Vergunningen voor dergelijke projecten worden in Frankrijk tegenwoordig toegekend door een commissie op departementsniveau. Tegen de beslissingen van de lokale commissie kan beroep worden aangetekend bij de nationale commissie, een ambtelijk comité, voorgezeten door een lid van de Franse Raad van State.

Aangezien er geen overleg is geweest, vraag ik me af of deze problematiek niet kan worden aangekaart in het kader van de Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai. We zullen de mensen die daarmee bezig zijn, erop attent maken dat dat de juiste plaats is om dat aan te kaarten. Daar kan altijd tegen in beroep worden gegaan indien de vergunning zou worden verleend.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Minister-president, het is heel moeilijk om dit tegen te gaan. Frankrijk is een ander land. We hebben het soms al moeilijk in België, laat staan dat we ons zouden gaan moeien met de problematiek in Frankrijk. Het blijft echter een pijnpunt, vooral voor de grensstreek.

Ik lees ook in het persartikel dat nog in 2011 de Promenade de Flandre gerealiseerd zou moeten worden. Ik denk niet dat er dan nog iets aan veranderd zal kunnen worden. Het lijkt me wel een goed idee om dat via de Eurometropool, waar ik zelf ook een aantal contacten heb, nog eens aan te kaarten. Projecten op het niveau van Frankrijk, Wallonië en Vlaanderen moeten op dat platform besproken kunnen worden.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

– *Mevrouw Patricia Ceysens, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

De heer Ivan Sabbe: Twee CD&V'ers spelen een prominente rol in die Euroregio, de heer Stefaan De Clerck, federaal minister van Justitie, en de heer Jean de Bethune, schepen van Kortrijk. Binnen uw partij kunnen zij alle middelen aanwenden om in overleg te gaan en na te gaan wat er kan gebeuren om de grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen in het kader van dat project. Tegenhouden is een illusie, maar het is misschien mogelijk er meer op aan te sluiten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de opvolging van de Small Business Act - 1561 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Op 1 april van vorig jaar heb ik al een vraag gesteld over de Small Business Act (SBA). Dit is een opvolgingsvraag.

De SBA is een strategisch kader dat het groei- en innovatiepotentieel van de Europese kmo's beter moet benutten. Het actieplan moet zo bijdragen tot het duurzame concurrentievermogen van de Europese Unie en haar overgang naar een kenniseconomie.

In uw antwoord op 1 april vorig jaar gaf u aan dat er verschillende Vlaamse instrumenten worden ingezet om de SBA te implementeren. Daarnaast gaf u aan dat de SBA vooral kan worden gezien als een monitoringsinstrument. Daar was wat kritiek op vanuit het bedrijfsleven. Toen Europa daarmee bezig was, werd er gezegd dat het eerder een papieren tijger zou zijn omdat het geen afdwingbare regels zou bevatten. Het bedrijfsleven wou die wel. Dat is echter niet gebeurd omwille van de beperkte bevoegdheden van Europa op dat vlak. Maar meten is weten. Het is dus wel een monitoringsinstrument.

In het kader van de Europese 2020-strategie werd de SBA recentelijk geëvalueerd. Uit die evaluatie zijn een viertal prioritaire gebieden voorgesteld: de financiering, een slimme regelgeving, het optimaal gebruik van de eengemaakte markt en de kmo's helpen omgaan met de mondialiserings- en klimaatveranderingsproblematiek. In de evaluatie wordt ook voorgesteld de beheersstructuur voor de implementatie van de SBA te versterken en de bedrijfsorganisaties de hoofdrol te geven. Eigenlijk komt dit in zekere zin tegemoet aan de opmerking die in het verleden is gemaakt. De bedrijfswereld heeft gevraagd de SBA sterker en beter afdwingbaar te maken.

Minister-president, kunt u, aansluitend op het overzicht dat u vorig jaar hebt gegeven, nu een gedetailleerd overzicht geven van alle stappen die u reeds hebt gezegd om de SBA te implementeren? Zult u uw beleid na deze evaluatie bijsturen? Is een bijsturing nodig? Zullen in het Vlaams beleid enkele prioriteiten naar voren worden geschoven?

Uit de analyse van de Europese Commissie blijkt dat heel wat kmo's het nog steeds moeilijk hebben om financiering te vinden. Dat punt is hier al verschillende keren aan bod gekomen. Veel bedrijven moeten om die reden bepaalde projecten uitstellen of zelfs de deuren sluiten. Dit probleem is, onder meer door UNIZO, ook in Vlaanderen in het verleden al aangekaart. Merkt u een verbetering in de financiering van de kmo's sinds de economische crisis minder sterk is? Oefenen de verschillende overheidsinstrumenten waarvan kmo's kunnen gebruikmaken volgens u hierop een positieve invloed uit? Hebt u al onderzocht welke maatregelen een rechtstreekse invloed op Vlaanderen of op de Vlaamse regelgeving hebben? Hoe zult u hieraan tegemoetkomen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, wat de eerste vraag betreft, ga ik ervan uit dat het volstaat het secretariaat een overzicht te bezorgen van alle genomen initiatieven. Het lijkt me niet nodig dat hier allemaal met zachte stem voor te lezen.

We hebben in elk geval een en ander gedaan. Het gaat dan specifiek om principe 1, de bevordering van het ondernemerschap en de ondernemerszin, om principe 2, de schepping van een tweede kans, om principe 3, het omzetten in de praktijk van de filosofie 'Denk eerst klein', om principe 4 de verbetering van de regelgeving ten behoeve van de kmo's, om principe 5, een betere toegang tot aanbestedingen en staatssteun voor kmo's, om principe 6, een betere toegang tot financiering en om principe 9, ondersteuning van een grotere aandacht

voor de ecologische aspecten. Ik beschik over een volledig overzicht. Indien de heer Diependaele hiermee akkoord gaat, zal ik het hem dadelijk overmaken.

Wat de bijsturing van het beleid betreft, heeft de evaluatie van de SBA aangetoond dat op Europees vlak al aanzienlijke resultaten zijn geboekt. Dat geldt ook voor de SBA in Vlaanderen. Gezien het grote aantal doelstellingen en thema's van de SBA is na twee jaar nog niet al het vooropgestelde bereikt. De Europese Commissie heeft dan ook besloten de implementatie van de SBA in dezelfde richting voort te zetten en een aantal nieuwe accenten te leggen. We delen deze analyse van de Europese Commissie en we zullen, voor zover we ervoor bevoegd zijn, met de aangereikte nieuwe accenten rekening houden.

Op basis van die analyse en stelling is een omgooien van het beleid niet aan de orde. Het is belangrijk dat we blijven inzetten op bepaalde initiatieven die nu vruchten afwerpen voor een verbeterd kmo-klimaat. We moeten veeleer de nadruk op prioritaire thema's leggen dan de inspanningen te versnipperen en steeds nieuwe doelstellingen voorop te stellen.

Wat de problematiek van de financiering betreft, luidt mijn antwoord dat de aanpak van de financiële crisis van de impact hiervan op de kmo's bij de start van deze legislatuur een van de eerste prioriteiten vormde. We bouwen hiermee voort op wat in de vorige legislatuur is gedaan.

We hebben verschillende maatregelen genomen voor waarborgen en kapitaalverschaffing, zoals ARKImedes en het Transformatie, Innovatie en Acceleratie Fonds (TINA-Fonds), en voor de verruiming van de Winwinlening. Er is een nieuwe gedragscode met de banksector en met het bedrijfsleven afgesloten. Nieuwe maatregelen voor de verbetering van de kredietverstrekking aan kmo's, zoals de groene waarborg voor energieleningen en de begeleiding bij een geïntegreerde financiering, bevinden zich in de pijplijn. Sinds de versoepeling van de waarborgregeling heeft dit systeem meer dan een verdubbeling van het aantal dossiers gekend. Ook de verruiming van de Winwinlening, die begin dit jaar in werking is getreden, laat in de voorlopige cijfers van de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) een aanzienlijke groei optekenen.

De verbeteringen inzake de financiering van kmo's zijn ondertussen ook merkbaar in onderzoeksgegevens. In de jaarlijkse enquête van het Kenniscentrum voor Financiering van KMO (KeFiK) over de toegang tot financiering, die op dit ogenblik wordt gefinaliseerd, is een duidelijke verbetering te merken. Ook de belangrijkste macro-economische cijfers over de kredietmarkten, die door de Nationale Bank van België en door de Belgische Federatie van de Financiële sector (Febelfin) worden gemeten, duiden op een verbetering. Het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) blijft de situatie overigens nauwgezet opvolgen. Ik hoop dat al dit cijfermateriaal ons op een later tijdstip in staat zal stellen samen vast te stellen dat het om een positieve trend gaat en waar zich eventueel nog pijnpunten situeren.

De SBA stelt de lidstaten binnen tien actiegebieden een aantal acties voor en vraagt deze acties zo snel mogelijk te implementeren. We trachten zo veel mogelijk voorgestelde acties op een goede manier in onze maatregelen in te passen. We gebruiken nieuwe instrumenten om de doelstellingen van de SBA, die ik naar aanleiding van de eerste vraag heb opgesomd, te bereiken.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Ik heb niet echt een repliek. Ik zal dit bekijken en verder opvolgen.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Voorzitter, naar aanleiding van het antwoord van de minister-president zou ik nog een bijkomende vraag willen stellen. We hebben het hier al eerder over de problematiek van de financiering gehad. Het betreft hier een terechte vraag. De Vlaamse Regering heeft al inspanningen geleverd. De ingevoerde regelingen kennen succes.

Daarnaast is er echter ook de verantwoordelijkheid van de banken zelf. In het verleden heeft de minister-president naar de deontologische code verwezen. Op die manier is met betrekking tot heel de problematiek van de kredietverlening aan kmo's en kleinere bedrijven een klein stapje gezet.

Een pijnpunt dat ik me vooral herinner, zijn de ratingcriteria die onduidelijk zijn voor bedrijven, waardoor ze geen deftige dossiers aan de banken kunnen voorleggen. Hebt u ondertussen nog stappen ondernomen? U hebt nu betere contacten met de banken. U hebt aan KBC gezegd dat ze goed bezig is en dat de bonussen oké zijn. Ik heb de argumentatie nog niet gelezen, maar ik ben er wel heel benieuwd naar. Er zal wel een logica voor zijn waarom u dat zegt. Misschien kunt u het ons ook zeggen. Welke stappen onderneemt u ondertussen nog altijd voor de transparantie en dergelijke meer van de banken, en vooral van de ratingcriteria die ze zelf hanteren?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijn onderhoud gisteren, samen met de ministers Lieten en Bourgeois trouwens, met de KBC-top had als aanleiding niet de bonussen, maar de variabele verloning. In het Vlaams Parlement is een resolutie goedgekeurd waarin wordt gezegd dat de bonussen niet buitensporig mogen zijn en moeten passen in het herstelplan. We hebben niet alleen de Europese regelgeving bekeken, maar ook een circulaire van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (CBFA). Die circulaire dateert van 14 februari 2011 waar men het in punt 5b heeft over hoe banken moeten omgaan met variabele verloning als ze staatsinterventies hebben gekregen. Dat is uitvoerig met de top van KBC besproken. Het blijkt dat men heel duidelijk een relatie maakt tussen het toekennen van variabele verloningen en de vooruitgang in het herstelplan zoals dat is afgesproken en waar we zeer nadrukkelijk toezicht op houden. Conform de resolutie van het Vlaams Parlement is er een relatie tussen de vooruitgang en het herstelplan en het al of niet toekennen van variabele verloningen.

Het tweede element in de resolutie was de buitensporigheid van de bonussen of van de variabele verloning. Ook daarover is gesproken. Men heeft zowel met de BEL20-index vergeleken als met andere banken in de ons omringende landen. De vraag was in welke mate de variabele verloning die KBC heeft toegekend en die vandaag door de algemene vergadering zou worden bekrachtigd, zich meer onderaan situeert en dus niet als buitensporig kan worden beschouwd. Met al dat materiaal heeft men kunnen aantonen dat het niet buitensporig was.

We hebben ook van gedachten gewisseld over de problematiek van de loonspanning van de hoogste lonen, inclusief het variabel deel, versus de laagste lonen. We hebben ook gediscussieerd over het feit of men de loon- en aanwervingspolitiek in Vlaanderen en België op een positieve manier zou voortzetten. Dat allemaal heeft ons ertoe gebracht, los van enig populisme en los van de gevoeligheid die er zeker aanwezig is, om te zeggen dat deze variabele verloning niet buitensporig is en past in het herstelplan. Vanuit de Vlaamse Regering kunnen wij daar geen ernstige problemen over maken.

U weet ook dat de situatie van KBC en die van Dexia van een andere orde is. Wij hebben 3,5 miljard euro toegestaan aan KBC waar KBC ons 8,5 procent rente op moet betalen. Dat is een andere situatie dan de 500 miljoen kapitaal die we in Dexia hebben en waar het rendement er een is van een gewone aandeelhouder. Binnenkort zullen we met de top van Dexia een onderhoud hebben, met dezelfde benadering vanuit de resolutie die door deze meerderheid is goedgekeurd. Is de variabele verloning buitensporig? Past dat in en is het gelinkt aan het herstelplan en de positieve vooruitgang van dat herstelplan? Hoe zit het met de volledige verloning en met de aanwervings- of ontslagpolitiek? Met al die elementen hebben we bij KBC rekening gehouden, en we zullen dat ook doen bij Dexia.

Regelmatig volgen we de uitvoering van de gedragscode op. We hebben het er in het verleden al over gehad. Ik heb toen toelichting gegeven over de rode code, de oranje en de groene. Als we dat cijfermateriaal hebben, is het aangewezen om nog eens te kijken of men nu transparantere informatie bezorgt aan de ontleners van kapitaal. Bij mijn weten zijn er geen ernstige problemen gesignaleerd, maar we kunnen het daarover hebben wanneer het cijfermateriaal ter beschikking wordt gesteld. Ik ga ervan uit dat, aangezien er geen ernstige signalen zijn gekomen, de code en de communicatie omtrent de situatie waarin de ontleners zich bevindt, zich positief ontwikkelen.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Tegen wanneer wordt de KeFiK-enquête verwacht?

Minister-president Kris Peeters: Zo snel mogelijk, ik heb geen datum.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Ik wil even ingaan op de situatie bij KBC. Ik herinner de minister-president eraan dat de resolutie van het Vlaams Parlement, die een zeer brave resolutie is, het heeft over geen buitensporige bonussen, zeker zolang de overheidssteun niet is terugbetaald. Er is dus een band tussen de variabele bezoldiging en de verleende overheidssteun. Er is evolutie en dat is een goede zaak, maar de motie was een stuk strikter.

Volgens u en de banken was dit niet buitensporig. Ik kan dat niet beoordelen. Ik heb de cijfers niet. Een aantal van de bedrijven in de BEL-20 hebben geen of bijna geen overheidssteun gekregen. Vergelijken met banken in het buitenland is moeilijk, omdat de schaal er vaak anders is. Het is moeilijk te beoordelen of deze bonussen buitensporig zijn of niet. Ik denk dat heel wat mensen de indruk hebben dat die bonussen zeer snel weer hoog zijn en eerder buitensporig lijken.

Maar ik heb er wel mijn vragen bij of dit voldoet aan de resolutie die goedgekeurd is.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Watteeuw, ik heb begrepen dat de toetssteen of iets buitensporig is of niet, aan de Vlaamse Regering is toevertrouwd. Wij hebben die toetssteen gebruikt en geoordeeld dat dit niet buitensporig was. Bovendien heeft KBC de vorige jaren geen variabele bezoldiging toegekend en de eerste schijf voor 2011 – want het gaat over een periode van vijf jaar – is nog met een jaar uitgesteld. De eerste schijf van 25 procent wordt dus niet in 2011 uitbetaald, maar in 2012.

Nogmaals, dit is een heel gevoelige materie. Het is heel gemakkelijk om te zeggen dat dit schandalig is enzovoort. Als we vaststellen dat het niet buitensporig is, dat er een duidelijke link is met het herstelplan, dat het zeer gevoelig ligt in de publieke opinie, dan ga ik natuurlijk niet zeggen dat het toch buitensporig is. De resolutie is vrij duidelijk. Men kan een hele boom opzetten over de definitie van buitensporigheid. Mijn collega's en ik hebben geoordeeld dat het, met alle elementen die wij hadden, niet buitensporig was.

Ik wil ook opmerken dat het ook voor KBC zelf ook heel gevoelig ligt. Het gaat hier over mensen die die functies niet bekleedden toen de crisis is uitgebroken. Jan Vanhevel dacht met pensioen te gaan, maar men heeft hem gevraagd om die belangrijke functie op te nemen gezien de toestand waarin de bank verkeerde. Alle andere leden van het directiecomité zijn nieuw. Er is een variabel deel en een vast deel, en dat is allemaal vastgelegd.

Als die mensen die verantwoordelijkheid willen opnemen, dan is het niet wijs om vanuit de politiek te zeggen dat dit buitensporig is. Bovendien hebben we ook een rendement van 8,5 procent op de overheidssteun. Ik had wel verwacht dat de buitenwacht andere signalen had verwacht van een regering en van een minister-president. Ik vind dat we correct moeten zijn. Er zitten in de raad van bestuur ook mensen die vanuit de Vlaamse Regering verantwoordelijkheid nemen.

Als de variabele bezoldiging heel duidelijk gekoppeld is aan de voortgang in het herstelplan en er geen buitensporige vergoedingen worden toegekend, aangevuld met de problematiek van corporate social responsibility, de loonspanning tussen de hoogste en de laagste lonen en met de aanwervingspolitiek, dan hebben we heel wijs geoordeeld. Maar u zult waarschijnlijk van mening blijven verschillen.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister-president, ik denk niet dat ik gemakkelijke uitspraken over de bonussen heb gedaan. Ik denk dat ik vrij genuanceerd vragen heb gesteld over hoe u tot dat oordeel gekomen bent.

Ik vond de resolutie die we goedgekeurd hebben, vrij soft. Ik wil er verder niet op ingaan. Ik heb de cijfers niet, dus ik wil niet zomaar zeggen dat u verkeerd geoordeeld hebt. Ik vind het wel vreemd dat u zegt dat we niet mogen vergeten dat we ook een rendement op de overheidssteun hebben. Dat is natuurlijk juist, maar we mogen ook niet vergeten dat de aanleiding voor die overheidssteun niet zo fraai was. De banken hebben op een bepaald moment toch wel zaken gedaan die niet goed waren voor onze economie en een aantal mensen hebben daar de voorbije jaren het gelag voor betaald. Dat mogen we ook niet vergeten.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Een van die principes die in de Small Business Act staan, vind ik, net zoals de meeste Vlaamse ondernemers, heel belangrijk. Het gaat om de administratieve overlast. Dat is het vierde principe inzake de regelgeving. In uw schriftelijk antwoord lees ik: “De dienst wetsmatiging van de Vlaamse overheid heeft een formulier op zijn website zodat iedereen suggesties kan doen rond administratieve vereenvoudiging. Kmo’s en burgers hebben hiermee een toegankelijk instrument om zelf bepaalde administratieve lasten aan te geven en suggesties te doen voor verbetering.”

Dat lijkt me toch wel heel mager voor een van de zaken – de administratieve overlast – die door ondernemers steeds in de top 3 wordt gezet van grootste problemen voor ondernemen in Vlaanderen. Ik hoop en neem aan dat het hier niet bij blijft, en dat er meer gebeurt dan dat.

Dat past ook in die vermindering met 25 procent tegen 2012. Die 25 procent slaat expliciet op de overlast die voortkomt uit de Europese regelgeving. Het geeft wel aan hoe belangrijk dat punt is voor de ondernemers en voor ons beleid. Ik hoop dan ook dat er iets meer wordt gedaan dan alleen maar dat.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Diependaele, de administratieve lasten op de economische instrumenten zijn vrij laag. Dat is niet alleen mijn verdienste, maar ook die van mijn voorgangers. Dat kan nog verbeterd worden. Dat is ook de reden waarom we dat op die manier aanpakken.

In een wat ruimer kader heeft minister Bourgeois een aantal voorstellen gedaan, die nu verder in uitvoering moeten komen. Nog iets ruimer is de efficiënte overheid. Dat is natuurlijk een heel belangrijke problematiek. U bent altijd zeer goed geïnformeerd. U weet dus dat de grootste bezorgdheden en bekommernis van ondernemers inzake de administratieve last vooral gaan over de vergunningen en het krijgen ervan, en niet zozeer over het economisch instrumentarium voor het krijgen van subsidies enzovoort. Maar nogmaals, ook dat kan mogelijk verbeterd worden.

Als hier staat dat we ons openstellen voor elke kritische benadering en elk kritisch geluid, betekent dat niet dat dat het enige is. Minister Bourgeois, minister Muyters en de andere collega’s zijn zeer intensief bezig met die andere facetten. Binnenkort, voor de zomer – we overzomeren dus niet – zullen bijkomende maatregelen genomen worden.

De heer Matthias Diependaele: Ik dank u. Ik vind het heel goed dat er meer gebeurt. Het klopt dat het grootste probleem bij de vergunningen ligt.

Waar ik ook heel veel over hoor, is innovatie. Er moeten subsidiologen ingehuurd worden om aan de subsidies te geraken voor innovatie en dergelijke meer.

Ik ben blij dat er meer wordt gedaan dan wat hier staat.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Filip Watteeuw tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het gebrek aan inzicht in bedrijfseconomische gegevens en bedrijfsvoering bij sommige ondernemers - 1698 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister-president, het blijkt dat nogal wat ondernemers zeer moeilijk een correct beeld kunnen vormen van de eigen financiële situatie. Dat blijkt in elk geval uit een onderzoek van het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen (NSZ) en Graydon, toch niet het minste onderzoeksbureau. Ze stellen vast dat die ondernemers zich in veel gevallen meer laten leiden door perceptie dan door realiteit. Dat is niet alleen het geval voor de zwakkere ondernemingen, maar ook voor de sterkere. Solide ondernemingen vrezen soms onterecht een faillissement, terwijl ondernemingen met acute problemen geen enkel probleem zien.

Het lijkt er sterk op dat een aantal ondernemers moeite hebben om bedrijfseconomische gegevens in te schatten en dat ze onvoldoende inzicht hebben in bedrijfsvoering. Blijkbaar krijgen zij die informatie ook niet van hun financiële adviseurs. Dat heeft natuurlijk een impact op de bedrijfsvoering van die bedrijven.

Een van de conclusies is dat ondernemers een bredere economische basiskennis nodig hebben om de financiële situatie van hun bedrijf accuraat te kunnen inschatten. Het NSZ pleit ook voor een vast parcours dat boekhouders met hun klanten-ondernemers zouden moeten doorlopen. Daarbij zou er aandacht moeten zijn voor een aantal indicatoren en drempelwaarden die aangeven wanneer een financiële situatie moeilijk wordt. De beleidsnota Economie speelt daar deels op in door aan te geven dat er moet worden gestreefd naar een professionalisering van de bedrijfsvoering.

Ondertussen werd ook het Actieplan Ondernemerschap voorgesteld, waarin voor een deel wordt ingespeeld op het thema. Ik heb de indruk dat het vooral gaat om acties die gericht zijn op starters. Dat is natuurlijk enorm belangrijk, maar het onderzoek wijst uit dat het niet alleen over starters gaat. Het probleem is algemeen. Bijkomende initiatieven om de bredere economische basiskennis van ondernemers te versterken zouden dan ook passend zijn binnen het opzet van het Actieplan Ondernemerschap. Een aantal van die acties lopen ten andere binnenkort ten einde en moeten in ieder geval verlengd worden.

Minister-president, hoe schat u zelf de resultaten van deze enquête in? In hoeverre acht u het nodig om naast het Actieplan Ondernemerschap nieuwe initiatieven te ontwikkelen om dit probleem aan te pakken? Welke maatregelen wilt u nemen? Hoe beoordeelt u de door het NSZ voorgestelde maatregelen? In hoeverre zal er hierover overleg worden georganiseerd met de ondernemersorganisaties?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Mijnheer Watteeuw, u stelt een zeer terechte vraag. Minister-president, het verslag van het NSZ en Graydon geeft zowat een evaluatie van ons preventief bedrijfsbeleid. De problematiek die hier wordt aangekaart, kunnen we vooral terugbrengen bij ons preventief bedrijfsbeleid. Op dat vlak hebben we geen al te goed parcours afgelegd. Als

we kijken naar het aantal aangemelde dossiers en het aantal doorstartplannen van de afgelopen periode, dan kunnen we spreken van een onderbenutting door of onvoldoende kennis bij de doelgroep.

Het voorstel van een ruime economische basiskennis werd geopperd. Ik denk niet dat iedereen die ruimere basiskennis kan opdoen. Er werd voorgesteld dat bepaalde trajecten zouden worden doorlopen met de boekhouders en de ondernemers. Minister-president, dan denk ik natuurlijk aan uw kmo-portefeuille, aan de benutting van de adviespijler. Er is het succesverhaal van de opleidingen, met een percentage dat zeer hoog is in vergelijking met dat van het advies. Misschien schieten we tekort wat het voldoende onder de aandacht brengen van die adviesverlening bij de betrokkenen betreft. Het preventief bedrijfsbeleid is immers amper gekend bij de doelgroep. Dat blijkt uit de cijfers. Misschien zult u me tegenspreken, maar mij lijkt het dat het advies dat mogelijk is met de kmo-portefeuille, onvoldoende is uitgebouwd. Het NSZ en Graydon stellen dus voor dat er trajecten zouden worden aangeboden die ondernemers dan samen met hun boekhouder moeten doorlopen. Als we daar toch aan moeten meedoen, moet u dan geen nieuwe initiatieven nemen met betrekking tot de opleidingen in het kader van de kmo-portefeuille? De heer Watteeuw vroeg u al welke nieuwe initiatieven u zult moeten nemen. Ik weet niet voor welke opleidingen men zich vooral inschrijft, maar misschien moeten we ter zake wat meer sturend werken ten opzichte van de ondernemers. Dan gaat het niet over een al te ruime economische kennis. Niet elke ondernemer kan die kennis natuurlijk immers in detail opdoen. Ik dank u alvast voor uw antwoord.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Mevrouw Turan, het preventief bedrijfsbeleid heeft uiteraard een zeker nut, maar het is ook niet alleenzalmakend in deze context. Het kan dat ook niet zijn. De kmo-portefeuille is daarentegen wél een succes. De voorbije jaren is de benutting van die kredieten toch vrij hoog. Er is één ding dat hier niet is vermeld. Dat contrasteert enigszins met de opmerking van de heer Diependaele over administratieve lasten. We hebben een beleid gekend waarbij de noodzaak werd afgebouwd om attesten Bedrijfsbeheer te behalen voor men met een onderneming kan beginnen. Dat beleid is federaal deels uitgebouwd. Dat is een administratieve vereenvoudiging, die er echter ook voor zorgt dat de basiskennis van diverse groepen ondernemers er misschien wat op is achteruitgegaan. Misschien kan worden geanalyseerd hoe dat probleem kan worden opgevangen via het SYNTRA-netwerk dat Vlaanderen nog altijd rijk is, met een versterkt opleidings- en begeleidingsaanbod. Dat netwerk bereikt wél nog altijd een zeer grote groep ondernemers.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, mijnheer Watteeuw, ik ben inderdaad op de hoogte van dat onderzoek. Ik heb samen met u vastgesteld dat het onderzoek gebaseerd is op antwoorden van 444 kmo's. Het gaat over een aanzienlijke doelgroep, dus dat is zeker niet slecht. Zoals wel met meer onderzoeken het geval is, meen ik echter dat bepaalde percentages uit het onderzoek met de nodige voorzichtigheid moeten worden bekeken. Niettemin onthoud ik uit deze enquête vooral dat een aantal ondernemers onvoldoende kunnen inschatten hoe het met de financiële situatie van hun bedrijf gesteld is, en dat dan in de beide richtingen.

Ik verklaar me nader. Er zijn zowel ondernemers die een faillissement vrezen, maar daar weinig reden toe hebben, als bedrijfsleiders die geen faillissement vrezen, maar mogelijkerwijs op korte termijn wel in grote problemen zullen komen. Bij die eerste groep is er sprake van een grote bescheidenheid. Dat houdt ook wel gevaren in. Het is echter natuurlijk die laatste groep die me het meest zorgen baart. Daarnaast blijkt uit de enquête ook dat de wet op de continuïteit van de ondernemingen bij weinig respondenten bekend is, terwijl die wet voor bepaalde bedrijven een oplossing kan bieden. Ik kom daar straks op terug. Als het gaat over het preventief bedrijfsbeleid, zijn er ook nog andere instrumenten,

zoals die voornoemde wet. Die wet wordt te weinig toegepast waar ze wel kan worden toegepast.

Ik heb een beperkte ervaring – van achttien jaar – met kmo's. (*Gelach*)

Alles is al eens geprobeerd. Men heeft geprobeerd om intermediaire personen, zoals fiscalisten en accountants, of bepaalde organisaties mee in te schakelen. Dit is dus niet echt een nieuw probleem, maar jammer genoeg bestaat het nog altijd en moet er natuurlijk ook voortdurend aan worden gewerkt. Ik ben dus op de hoogte van de studie. Ze bevat daadwerkelijk materiaal waar we verder aan moeten werken.

Ik kom tot de tweede vraag. In de beleidsnota Economie is sterk de nadruk gelegd op het streven naar een professionele bedrijfsvoering. Dit is ook doorgetrokken naar het Actieplan Ondernemerschap, dat diverse initiatieven neemt om een professionele bedrijfsvoering van bij het begin te stimuleren. Het gaat daarbij vaak om initiatieven die de starter voorzien van advies, begeleiding en coaching voor, tijdens en kort na de opstart. Concreet worden in het najaar van 2011 de maatregelen 'Steun bij de opmaak van een haalbaarheidsstudie' en 'Begeleidingstrajecten voor (pre)starters uit doelgroepen' operationeel. Met deze maatregelen wenst de Vlaamse Regering de kwaliteit van de startende ondernemer te verhogen en zijn overlevingskansen op te trekken.

In het kader van deze maatregel kunnen prestarters advies inwinnen over de haalbaarheid van hun project waarbij ze de advieskosten grotendeels kunnen recupereren, ongeacht of wordt gestart of niet. Dienstverleners die ervaring hebben met adviesverlening aan prestarters zullen deze maatregel uitvoeren. De kostprijs van de haalbaarheidsstudie bedraagt 900 euro inclusief btw. Door de steunmaatregel dient de kandidaat-starter maar 100 euro inclusief btw te betalen. En dat is toch een serieuze reductie.

Complementair zal worden voorzien in begeleidingstrajecten voor starters en prestarters uit enkele belangrijke doelgroepen: starters met een hoog groeipotentieel, allochtonen, personen met een arbeidshandicap, ouderen van plus 50 en vrouwen. In deze begeleidingstrajecten wordt er extra aandacht besteed aan specifieke punten die bij de respectieve doelgroepen meer spelen dan bij de gemiddelde kandidaat-starters, zoals informatieverstrekking, ondernemersvaardigheden, begeleiden bij de uitvoering van het ondernemingsplan, ondersteuning bij managementskills, netwerking, opleiding en zo meer.

Het is mijns inziens nu belangrijk om deze nieuwe beleidsinitiatieven goed te monitoren, na te gaan welke initiatieven het meeste effect genereren en ze op termijn voort te zetten of stop te zetten.

Daarnaast worden via onder meer het SYNTRA-netwerk opleidingen bedrijfsbeheer aangeboden, en er mag zeker niet worden onderschat wat SYNTRA allemaal doet. Tijdens deze opleidingen komen naast een aantal andere aspecten van de bedrijfsvoering, ook boekhoudkundige en financiële aspecten aan bod. SYNTRA Vlaanderen verzorgt overigens als Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming ook nog andere opleidingsvormen die op prestarters, kmo-bedrijfsleiders en hun werknemers gericht zijn. Maar daar is minister Muyters, als minister van Werk, voor bevoegd.

Ik begrijp dat ondernemers niet enkel bij de opstart van hun onderneming nood hebben aan kennis en advies. Hiervoor zijn er in het verleden al een aantal instrumenten ontwikkeld, zoals de kmo-portefeuille en de peterschapsprojecten. Zo kunnen de werkenden in een kmo, dus ook de bedrijfsleiders, een opleiding volgen bij een erkende dienstverlener en hiervoor via de kmo-portefeuille een bijdrage ontvangen van 50 procent, dat is toch ook niet onbelangrijk. Hierbij is het volgen van een opleiding waarbij de economische kennis van de bedrijfsleider wordt verbreed en bijgeschaafd, niet uitgesloten.

De peterschapsprojecten die door het Agentschap Ondernemen ondersteund worden, hebben naast het stimuleren van samenwerking tussen ondernemingen eveneens het profes-

sionaliseren van de bedrijfsvoering als doel. Door het systeem van ‘peer-to-peer’ leren wordt net de bedrijfsblindheid doorgetrokken en gaan ondernemers meer strategisch denken. Ze kijken wat er gebeurt in de bedrijven van collega’s en zo meer.

Er zijn dus door de Vlaamse Regering wel degelijk al heel wat mogelijkheden gecreëerd om in te spelen op deze noden bij kmo-bedrijfsleiders. Het is natuurlijk van essentieel belang dat de ondernemers er zelf gebruik van maken. Je kunt een paard wel naar de drinkbak brengen, maar het moet wel zelf drinken. Of: je kunt maar iemand de weg wijzen als hij weet waar hij naartoe wil.

Ik betreur het feit dat een deel van de respondenten uit de enquête onvoldoende door zijn of haar boekhouder wordt ingelicht over de financiële situatie van zijn of haar onderneming, terwijl de boekhouder of accountant door veel ondernemers als een van de voornaamste adviseurs wordt gezien. Het is een vertrouwenspersoon die echt het verschil kan maken. De accountants en boekhouders zouden het toch allemaal moeten weten indien de bedrijfsleider daar zelf niet de tijd voor heeft. De relatie tussen een ondernemer en zijn of haar boekhouder is in eerste instantie een aangelegenheid tussen beide ondernemers zelf. We hebben met die bedrijfsorganisaties ook in het verleden contacten gehad om te zeggen dat ze hun cliënteel en hun ondernemers daarop attent moeten maken, maar het is een blijvende zorg, spijtig genoeg.

Bij dezen wil ik er ook op wijzen dat het preventief bedrijfsbeleid dat door het Agentschap Ondernemen wordt aangeboden, net als doel heeft bedrijven een spiegel voor te houden en hen te doen nadenken over de succesfactoren van hun bedrijfsbeleid. Ondernemingen kunnen in dat kader dan ook een ondernemingsscan laten uitvoeren waarin zowel de financiële gegevens als andere parameters van het bedrijf kunnen worden geanalyseerd. Wij moeten echter vaststellen dat slechts een beperkt aantal ondernemingen van de mogelijkheden die in dit kader gecreëerd zijn, gebruikmaakt.

U weet dat dit tot stand is gekomen in de SERV, ondernemersorganisaties en vakbonden. Het Comité voor Preventief Bedrijfsbeleid, waarin ze worden vertegenwoordigd, komt maandelijks bij elkaar en adviseert op permanente basis het Agentschap Ondernemen over maatregelen om preventief bedrijfsbeleid meer kenbaar te maken bij ondernemers.

Alles op een rijtje gezet: er is heel wat dat wij in de markt hebben gezet, maar het is spijtig dat nog niet alle ondernemingen hiervan op de hoogte zijn en er gebruik van maken. Het vergt een blijvende inspanning, niet alleen van de overheid, maar ook van de vele organisaties die hierbij betrokken zijn, de accountants, de boekhouders, de fiscalisten, maar ook de ondernemersorganisaties en de vakbonden. Ze hebben alle kansen en instrumenten gekregen om die belangrijke taak op zich te nemen.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister-president, u hebt gelijk dat we voorzichtig moeten zijn met de resultaten van deze enquête. Een aantal van 444 kmo’s is niet niets, maar het is ook weer niet overweldigend veel. Voorzichtigheid is dus terecht.

We moeten de problemen aanpakken. Het gaat niet enkel over de ondernemingen die te optimistisch zijn over hun financiële situatie. Het moet ook gaan over de ondernemingen die te bescheiden zijn. Zij putten hun potentieel niet altijd volledig uit. Het is belangrijk dat hun dynamiek niet wordt afgeremd door dat pessimisme.

In het actieplan Ondernemen staan inderdaad heel wat interessante initiatieven, maar blijkbaar zijn die niet algemeen gekend. Er moeten dan ook bijkomende inspanningen gebeuren om die initiatieven bekend te maken bij de ondernemingen die er kunnen van gebruikmaken. Heel wat van die initiatieven lopen binnenkort trouwens ten einde. Sommige zijn heel interessant maar beperkt. Dat is begrijpelijk. Sommige zijn zelfs al afgelopen. De vraag is dan ook of u alle initiatieven die in het actieplan staan, automatisch zult verlengen.

Zult u nog bijkomende initiatieven ontwikkelen? Met dit onderzoek in de hand lijkt me dat aangewezen.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Minister-president, u hebt terecht gewezen op de vertrouwensrelatie tussen accountant en boekhouder voor een klein bedrijf. Daarbij is iemand met een creatief of minder creatief idee bezig met zijn broodwinning. In dat geval is een dergelijke eerstelijns hulp soms wel noodzakelijk. Uit mijn beroepsleven weet ik dat het al dan niet failliet gaan van zo'n bedrijf kan afhangen van het advies dat het krijgt van de accountant. Vandaag zegt u dat we het paard wel naar het drinkwater kunnen brengen, maar het niet kunnen dwingen om te drinken. Daaruit begrijp ik dat er nog veel werk aan de winkel is. We zeggen nu al twee jaar dat de maatregelen beter bekend moeten worden gemaakt. We zijn er nog niet. Aangezien we het vandaag ook hebben gehad over boekhouder-accountants, is het misschien goed om er met de beroepsvereniging bij die mensen op aan te dringen dat zij hun eigen mensen attent maken op de mogelijkheden die er zijn. Zij kunnen zelf opleidingen en richting geven aan de boekhouder-accountants die bij hen zijn aangesloten. We moeten die boekhouder-accountants bij de les houden. Wanneer frauduleuze of minder goede adviezen worden gegeven, wat procedureel moeilijk te bewijzen is, dan is de ondernemer daar de dupe van.

Minister-president Kris Peeters: Ik zal met deze suggesties rekening houden.

De heer Filip Watteuw: Komen er bijkomende maatregelen? Of worden de maatregelen uit het actieplan verlengd?

Minister-president Kris Peeters: Daar komen verschillende elementen aan te pas.

De heer Filip Watteuw: Wanneer komt er een addendum op het actieplan Ondernemen?

Minister-president Kris Peeters: We moeten het eerst uitvoeren. Ik kan daar geen datum op plakken. Maar ik zal rekening houden met uw opmerkingen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Boudewijn Bouckaert tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de ontmoeting van de Europese commissaris voor Interne Markt en Diensten met Belgische topambtenaren en met sociaal-economische gesprekspartners op vrijdag 11 maart 2011 - 1755 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik kom zeer graag naar deze commissie. Het gaat dan vooral over de toepassing van de Dienstenrichtlijn. Maar dat is niet mijn enige belangstellingspunt.

Volgende week vindt er een gezamenlijke vergadering plaats van de commissie Economie en de commissie Onderwijs. De banden tussen beide commissies zijn te gering en moeten worden aangehaald. Daarbij zullen we het hebben over de geringe belangstelling in het onderwijs voor technische beroepen, wat op lange termijn tot problemen kan leiden voor de bemanning en bevrouting van onze ondernemingen. Minister-president, u bent daar van harte welkom.

Op vrijdag 11 maart 2011 heeft Michel Barnier, de Europese commissaris voor Interne Markt en Diensten, Belgische vertegenwoordigers van de politieke, economische en sociale wereld ontmoet. Dat zijn de bilaterale ontmoetingen die volgen op de mutual screening. Concreet was de heer Barnier medegastheer van een workshop met Europese en Belgische ambtenaren,

gewijd aan de verschillende aspecten van de Europese regelgeving inzake de interne markt en de omzetting ervan in Belgische wetgeving.

Daarbij zou speciale aandacht gegaan zijn naar het vrij verkeer van diensten. Concreet is Barnier op zoek naar de 2 à 3 procent groei die een betere werking van de interne markt mogelijk zou maken. Volgens de Europese Commissie zou de Europese Dienstenrichtlijn op zich al het potentieel hebben de Europese groei met anderhalf procent omhoog te duwen.

De Europese Dienstenrichtlijn heeft al een zeker effect gesorteerd, maar wordt volgens commissaris Barnier door de lidstaten “nog niet correct toegepast”. Meer in het algemeen kijkt België, ondanks recente inspanningen, nog steeds aan tegen een groot aantal inbreukprocedures. Dat aantal behoort, onder meer vanwege heel wat slecht omgezette richtlijnen, zelfs tot de hoogste van de Europese Unie.

In haar verslag over de stand van zaken inzake de omzetting van de Europese Dienstenrichtlijn door de lidstaten, een tekst met het documentnummer 5559/11, verwijst de Europese Commissie naar specifieke dienstensectoren waarop nog vooruitgang moet worden geboekt en die voor de Vlaamse bevoegdheden van belang zijn. Het gaat dan om de groot- en detailhandel, om de toeristische dienstverlening, om de bouwsector, om de zakelijke dienstverlening zoals private arbeidsbemiddeling en tot slot om de private onderwijsdiensten. We hebben het daar enkele maanden geleden trouwens al eens over gehad.

In zijn antwoord op mijn vraag om uitleg die tijdens de commissievergadering van 17 februari 2011 is behandeld, heeft de minister-president gesteld dat hij niet kan uitsluiten “dat er met betrekking tot sommige omzettingsregelingen vooralsnog klachten over een onvolledige omzetting zouden blijven te zijn.” Hij had toen nog geen weet van klachten, “wat niet betekent dat die er niet kunnen komen.” Hij heeft toen, zoals we van hem gewend zijn, een voorzichtig antwoord gegeven.

Vervolgens heeft de minister-president verklaard dat, afgaand op het proces van de wederzijdse beoordeling, de diensten in de bouwsector, de toeristische sector en de zakelijke dienstensector volgens de Europese Commissie waarschijnlijk voor een prestatietest geschikt zijn. Een prestatietest is een test van de werking van markten in hun geheel. Het betreft hier geen onderzoek van het effect of de impact van specifieke maatregelen. Het gaat om de macro-economische werking van markten.

Minister-president, in het licht van deze uiteenzetting zou ik graag een antwoord op de volgende vragen krijgen. Hebben Vlaamse ambtenaren aan deze workshop deelgenomen? Zijn Vlaamse regelgevingen of bevoegdheden aan bod gekomen? Zo ja, wat zijn de resultaten of beleidsinzichten die uit deze workshop voortvloeien? Welke standpunten heeft Europees commissaris Barnier geformuleerd over de Vlaamse bevoegdheden en regelgevingen, onder meer in verband met hun verenigbaarheid met de Europese wetgeving van de interne markt, waaronder de Europese Dienstenrichtlijn? Is over de net vermelde prestatietest gesproken? Zo ja, in welke mate is dit gebeurd?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, het is al een tijdje geleden dat we het nog eens over de Europese Dienstenrichtlijn hebben gehad. Ik stel vast dat de heer Bouckaert deze problematiek ook na Pasen van nabij blijft opvolgen. Zoals steeds, is hij goed geïnformeerd over de vergaderingen en dergelijke. Hij heeft zelfs een vertaling in het Nederlands gevonden. De vorige keer had hij enkel de Engelse teksten. Zoals steeds zal ik trachten zijn vragen volledig en met een grote transparantie te beantwoorden.

Wat het gedeelte van de Europese Dienstenrichtlijn betreft, had de ontmoeting met Europees commissaris Barnier een formeel karakter. Na het met reden omkleed advies van juni 2010 had België de Europese Commissie immers om een bilateraal overleg verzocht. Ondertussen is, op 6 april 2011, een aanvullend met redenen omkleed advies betekend. Hieruit blijkt dat

België nog steeds niet in orde is met de omzetting en wordt verzocht dit binnen de twee maanden in orde te brengen.

De dagorde van de workshop met de commissaris en de Belgische topambtenaren voorzag niet enkel in een formeel contact met de Belgische verantwoordelijken voor de Europese Dienstenrichtlijn, maar ook in een toelichting over gerelateerde onderwerpen, zoals Solvit en EU Pilot, het Innovative Medicines Initiative (IMI), Your Europe en het algemene omzettingsscorebord voor alle marktrichtlijnen.

Namens het Vlaamse Gewest hebben het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI), het Agentschap Ondernemen, het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) en het Departement internationaal Vlaanderen (DiV) aan deze workshop deelgenomen.

Tijdens de workshop zijn enkel de regelgevingen aan bod gekomen die nog niet volledig zijn omgezet. Deze regelgevingen vallen onder de verantwoordelijkheid van de federale overheid, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (GGC). Er zijn geen Vlaamse bevoegdheden of regelgevingen aan de orde gesteld. Commissaris Barnier heeft geen standpunten over Vlaamse bevoegdheden geformuleerd. In feite heeft hij het vooral over de Single Market Act gehad.

Tijdens de ontmoeting is ook over de prestatietest gesproken. De werkwijze houdt in dat het betrokken directoraat-generaal van de Europese Commissie en de lidstaten eerst een methodologie overeenkomen. We wachten af welke methodologie de Europese Commissie zal voorstellen. Mijn diensten zullen zeker bij de vorming van het Belgisch standpunt worden betrokken en zullen dan een standpunt innemen.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik dank de minister-president voor zijn zeer informatief antwoord. Ik ben tevreden met dit antwoord. De minister-president houdt ons hiermee op de hoogte.

Indien ik het goed heb begrepen, hebben de opmerkingen die Europees commissaris Barnier tijdens de ontmoeting heeft gemaakt vooral betrekking op de federale, Brusselse en Waalse regelgeving en ook op de regelgeving van de GGC. Er is blijkbaar niet gesproken over Vlaamse regelgeving die nog niet is omgezet. In die zin ontsnapt Vlaanderen voorlopig aan mogelijke kritiek vanwege de Europese Commissie. Dat is goed nieuws. We zullen dat meenemen. We hopen dat dat zo blijft in de komende testen en onderzoeken die van Europa uitgaan.

Wel moet ik opmerken, minister-president – wat ik hier zeg, is enigszins gerelateerd aan het onderwerp over de Dienstenrichtlijn – dat er een arrest is van het Belgisch Grondwettelijk Hof over het Grond- en Pandendecreet dat u kent. Dat is onder uw minister-presidentschap tot stand gekomen. U weet dat dit decreet verkavelaars verplicht om sociale kavels af te staan. Het Grondwettelijk Hof ziet dat als een inbreuk op het eigendomsrecht, maar een inbreuk op het eigendomsrecht is mogelijk als daar compensaties voor worden gegeven. In het Grond- en Pandendecreet wordt inderdaad in compensaties voorzien. Het Grondwettelijk Hof heeft wel een prejudiciële vraag gesteld aan het Europees Hof van Justitie of deze compensaties geen inbreuk vormen op het vrije dienstenverkeer. Indien het Europees Hof van Justitie zegt dat het een inbreuk is, zou die belangrijke regelgeving van het Grond- en Pandendecreet wel eens op de helling kunnen komen te staan. Dat is iets wat u zult moeten volgen, minister-president.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Bouckaert, ik kan u zeggen dat we dat volgen. We kijken uit naar de antwoorden op die prejudiciële vragen. Zoals steeds zullen we met het arrest in de hand kijken wat de juiste consequenties en beslissingen zijn die we daaruit moeten trekken. Het is attent om mij er nog eens even op te wijzen dat dit volop in gang is. Ik

weet dat u vele zeer belangrijke dossiers van zeer nabij volgt en het grond- en pandenbeleid is daar één van, meen ik te begrijpen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Johan Deckmyn tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over compensatie van ondernemers die economische schade lijden door het in gebreke blijven van de overheid - 1825 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Voorzitter, minister-president, uit een online-enquête, die ondernemersorganisatie UNIZO, u welbekend, in februari 2011 afnam bij meer dan 600 bedrijfsleiders uit verschillende sectoren, bleek dat ruim 42 procent van de Vlaamse ondernemers die al te maken hebben gehad met vergunningsprocedures, zegt economische schade te hebben geleden door de laattijdige afhandeling ervan. 52 procent van de ondernemers geeft aan hierbij problemen te hebben gehad met de overheid.

De voornaamste klachten gaan over de snelheid en de duidelijkheid. 48,2 procent van de ondervraagde ondernemers klaagt dat de voorziene beslissingstermijn niet gerespecteerd werd. Volgens UNIZO moet 63 procent van wie te maken kreeg met vergunningsprocedures, daardoor een project of bedrijfsuitbreiding uitstellen. 42 procent spreekt van geleden economische schade. Dat zijn toch wel bijzonder hoge cijfers.

Op de vraag of er tijdens de vergunningsaanvraag conflicten zijn gerezen met ambtenaren of met de vergunningverlenende overheid, antwoordt ruim de helft, 52 procent, ja. Het aanvoelen bij 63 procent van de ondernemers is dat de procedures traag tot heel traag zijn. Vooral de laattijdige adviezen van overheidsinstanties blijken problematisch. De vraagstelling tot zover is eigenlijk een open deur instampen, want het zijn klachten die we al sinds jaar en dag horen.

Naar aanleiding van deze bevraging wil UNIZO dat de overheid dwangsommen uitbetaalt aan bedrijfs- en kmo-leiders, als zij er de oorzaak van is dat een vergunningsprocedure veel te lang aansleept. Volgens hen kan hiermee de geleden economische schade gecompenseerd worden.

Volgens UNIZO-topman Karel Van Eetvelt is het Vlaamse vergunningenbeleid de achilleshiel van de Vlaamse Regering. Daarom vraagt UNIZO dat de procedure voor vergunningsaanvragen voor kmo's en bedrijven sneller zou verlopen. De frustratie zit diep aangezien UNIZO aangeeft dat het al meer dan tien jaar vragende partij is voor concrete oplossingen ter zake.

Collega's, we weten dat hieromtrent al verschillende commissies actief zijn geweest. Hoewel die commissies opgericht zijn, onder andere voor de versnelling van belangrijke investeringsprojecten in Vlaanderen, en dat ze diverse aanbevelingen hebben gedaan hieromtrent, blijft de problematiek nog steeds aanslepen.

Minister-president, beschouwt u het vergunningenbeleid ook als de achilleshiel van uw regering? Welke maatregelen zijn ondertussen reeds genomen om hieraan tegemoet te komen? Hebt u ondertussen reeds initiatieven genomen om economische schade die ondernemers lijden naar aanleiding van het in gebreke blijven van de overheid, te compenseren?

Terwijl u daarnet 'ja' antwoordde, kan uw antwoord ook 'neen' zijn, maar ik geef toe dat het een retorische vraag is. Ik ben een beetje beperkt aangezien ik niet kan peilen naar intenties, maar ik wil wel graag weten of u hieromtrent een klaar en duidelijk standpunt hebt.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik heb nooit kunnen bevroeden dat er in dit Vlaams Parlement zoveel wordt verwezen naar UNIZO. Mocht ik dat geweten hebben, lang geleden, dan had ik daar nog meer van gebruikgemaakt. Maar het is uitstekend dat de parlementsleden dat allemaal van zo nabij volgen. Ik vermoed dat het ook voor ik hier zat, de regel was om naar UNIZO te verwijzen.

Natuurlijk deelt de Vlaamse Regering de bekommernissen die zijn geuit door UNIZO, en die ook worden gedeeld door dit Vlaams Parlement. Als we de analyse en aanbevelingen van UNIZO naast die van de commissie-Berx en de commissie-Sauwens leggen, dan zien we heel wat overeenkomsten. We zien ook een aantal zaken terugkomen in de visienota van de Vlaamse Regering inzake het versnellen van investeringsprojecten. Daar hebt u ook naar verwezen.

De Vlaamse Regering is dus vastbesloten om de problematiek zowel met quick wins als met fundamentele hervormingen aan te pakken. Dat wordt ook in het actieplan van UNIZO erkend.

In de Commissie Versnelling Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten, ook de commissie-Sauwens genoemd, wordt regelmatig gerapporteerd over de stand van zaken bij de implementatie van de aanbevelingen. Concrete vragen verwijs ik dan ook door naar die commissie. Veel concrete vragen zijn er trouwens al aan bod gekomen.

Samenvattend kan ik stellen dat de Vlaamse Regering het versnellen en verbeteren van het traject van investeringsprojecten als een belangrijke prioriteit ziet en daar samen met dit parlement verder werk van wil maken.

Daarnaast wil de Vlaamse overheid via het Meerjarenprogramma Slagkrachtige Overheid en het Sleutelproject 1.1, dat als titel heeft 'Naar een geïntegreerde benadering van ondernemers', bereiken dat de ondernemer in de toekomst een helder en duidelijk beeld zal krijgen van waar hij voor welke dienstverlening zoals informatie, subsidies, enzovoort, terecht kan. Zo verliest hij geen kostbare tijd meer met het zoeken naar de juiste aanspreekpunten in het labirint van overheidsinstellingen en bestuurslagen.

Voor de vergunningen en erkenningen kunnen de ondernemingen steeds terecht bij de Unieke Loketten, die deze taak op zich hebben genomen in uitvoering van de Europese Dienstenrichtlijn.

Tot slot kan ik u ook nog melden dat er op 5 mei 2011 een ontmoeting zal plaatsvinden van de secretarissen-generaal met UNIZO. Het rapport van UNIZO met betrekking tot investeringsprojecten van ondernemers is daarbij een van de agendapunten. Dit onderstreept nogmaals het belang dat vanuit de administratie aan de problematiek wordt gehecht.

U zei dat uw tweede vraag een retorische vraag was. Ik heb geleerd dat er op retorische vragen niet kan en niet moet worden geantwoord. Uit respect voor uw vraag zal ik het toch proberen. Het compenseren van economische schade bij een vertraagde procedure lost mijns inziens het probleem niet op. Ik vrees immers dat een dergelijke aanpak het aantal positieve vergunningen niet zal bevorderen, maar eerder omgekeerd kan leiden tot vervroegde weigeringen, om de schadevergoeding te vermijden.

U weet dat het bovendien een complex verhaal is, want er zijn vaak meerdere actoren en overheden bij betrokken. Het is dan ook geen juridische evidentie om een dergelijke automatische compensatie op een eenvoudige en transparante manier uit te werken.

Het lijkt mij in de eerste plaats aangewezen dat we onze inspanningen richten op het tijdig afleveren van de vergunningen zodat we niet moeten discussiëren over compensaties omdat ze ook niet aan de orde zijn.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Minister, het is inderdaad zo dat compenseren het probleem niet oplost. Daar hebt u inderdaad gelijk in. Maar als men probeert op die manier te werk te gaan, legt men toch iets meer druk bij de overheid. Dat het niet eenvoudig is om dit allemaal te organiseren, is dan weer een probleem voor de overheid. Het is ook niet eenvoudig om als zelfstandige te worden geconfronteerd met dergelijke problemen. Als UNIZO dit aankaart als woordvoerder van heel veel kmo's en bedrijfsleiders, wil dat toch duidelijk zeggen dat ze hierover een oplossing verwachten en dat er reeds lang veel gesproken werd en er veel beloftes werden gedaan die niet echt worden nagekomen.

Het feit dat men op die manier met een persbericht over die enquête komt, geeft toch het duidelijke statement aan dat men de overheid vraagt hier iets aan te doen. Minister-president, het is goed dat er al heel wat commissies zijn die zich terecht bezorgd maken om deze problemen. Maar ik vrees dat heel veel zelfstandigen met grote ogen naar deze problemen kijken en denken dat we ze bespreken en maar blijven bespreken en aanbevelingen geven. Die ondernemers zien dat er daar voorlopig nog niet veel van in huis komt. Daarom vind ik het terecht dat ik deze vraag hier gesteld heb.

U hebt bevestigd dat dit een prioriteit was en is voor de regering. Ik hoop dat het snel tot een afdoende oplossing leidt. Ik besef dat het nooit perfect zal zijn, maar het zou toch veel beter moeten kunnen dan de manier waarop het nu gebeurt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■